

Notes breus

OBRES

La setmana passada tingué lloc a la nostra ciutat l'Assemblea del Magisteri oficial català. El darrer diumenge se celebrà, també a Reus, l'Assemblea Mutualista de Catalunya. Els dos congressos han comportat, per la seva importància, l'adhesió del nostre municipi.

En el congrés de mestres, per tal de saludar l'alcalde, i en l'assemblea mutualista, per haver-s'hi celebrat la reunió, els assistents a un i altre acte, visitaren la casa comunal; uns i altres assembleistes estigueren a cà la vila i tant els uns com els altres, devien treure la mateixa mala impressió que causa la interinitat de l'edifici destinat a Ajuntament.

A mesura que la República va afirmant-se, hom sent la necessitat de refer la vida nacional. Les col·lectivitats freturen la renovació; tothom sent ànsies de refer-se, d'adaptar-se al nou viure. Les assemblees, els congressos, les reunions sovintejaran per tal de reorganitzar l'estructura de les corporacions velles i modelar les noves associacions. Aquests congressos, aquestes assemblees, per tal com el desig de compenetració és viu en tots els medis, seran agrícoles, seran industrials, seran obreristes, abastaran la cultura, entendran en tots els ordres i se celebraran arreu de Catalunya. La nostra ciutat no restarà excluida. De la mateixa manera que els mestres i els mutualistes hi han celebrat llurs reunions, altres voldran també celebrar-hi llurs congressos, i de la mateixa manera que als assembleistes d'avui no hem pogut mostrar-los una casa municipal digne de la ciutat, correm el perill que als assembleistes de demà, hàgim de rebre'ls encara a l'edifici provisional que estatja el nostre Ajuntament. I això és un xic lamentable.

No se'ns amaga que, tanmateix, hi ha altres motius més poderosos que el que nosaltres adduim, per tal que els nostres regidors emprenguin decididament les obres de reconstrucció de la casa comunal, però no l'hem volgut passar per alt, si més no, per a remarcar que per trivial que sigui, ens temem que ho deuen ésser més les raons que s'oposen a la represa ràpida i assenyada de les obres.

XEIX.

Clixés parlamentaris

L'Esquerra Republicana al Parlament

A les tres de la tarda de divendres, el senyor Besteiro tenia reunits els caps de minoria. Era necessari que es possessin d'acord per a veure qui havia de parlar en la discussió de la totalitat dels articles preliminars i primer que s'havien fos en un. No hi havia prou torns per a totes les minories i calia suprimir intervencions que s'havien demanat.

Això perjudicava la minoria catalana. En Companys, per raons de tàctica i d'eficiència, s'havia reservat per als debats de la totalitat dels títols i així ho havia dit en parlar. La incidència que ara sorgia era un contratemps per als catalans. Així tenim entès que ho féu avinent En Companys recordant també la discreció i l'heretat de què havien donat prova els catalans i recabant ara el dret de dues intervencions de les sis (tres en pro i tres en contra) que calia consumir.

No fou sense esforç que el cap de la minoria catalana va poder sortir amb la seva. I quedà conviut que parlarien el senyor Abadal en contra i el senyor Humbert Torres en pro. Fou necessari suprimir altres intervencions d'alguns diputats d'anomenada.

La tarda parlamentària de divendres fou profitosa per a l'Esquerra Republicana i per a Catalunya. El senyor Abadal, correcte, senzill d'expressió, no aconseguí interessar a la Cambra. Fou escoltat amb respectuosa indiferència. El senyor Abadal va reproduir els vells tòpics conservadors que sonen a cosa passada, al Parlament. La seva oratòria a més a més no es distingeix per l'eloqüència. La figura i el nom de l'Abadal tingueren, però, una rebuda respectuosa.

L'Humbert Torres era encara desconegut en els medis parlamentaris madrilenys, però des d'avui és una figura sobresortint. La Cambra de bell antuvi el rebé amb curiositat i en alguns moments fins amb prevenció. Però l'il·lustre polític lleidatà es féu, aviat, l'amo i en acabar el seu magnífic discurs tingué aplaudiments de tots els indrets del Parlament. L'Esquerra Republicana de Catalunya acaba de obtenir un altre èxit formida-

ble. Catalunya acabava de presentar un nou valor parlamentari. En Companys des del seu escó de cap de minoria mostrava en el seu rostre satisfet el fort optimisme del general que està segur de l'eficiència i de la força dels elements valuosos que comanda.

En acabar el discurs l'Humbert Torres, els diputats es desfan en elogis. Les primeres figures s'atansen a la minoria catalana i discuteixen. L'Unamuno i l'Ortega i Gasset s'atansen a l'Humbert Torres. Surten els diputats al passadís. I allí segueixen els comentaris a Catalunya que ha donat la seva nota viva, serena i forta. Es la veu del nostre poble. Es l'Esquerra Republicana que ha parlat.

Tot ve pel seu camí i a la seva hora. Si fa uns dies, quan semblava reproduir-se els vells recels i la incomprensió, quan hi havia temors pel viatge del gloriós avi — Macià — al Parlament, s'haguessin dit paraules tan clares en el sentit nacionalista, és possible que molts diputats, moltíssims, no haguessin volgut comprendre ni escoltat i hauria estat contraproductiu. Però la minoria catalana ha vingut realitzant una feina ideològica i personal de captació i d'apropament els fruits de la qual ja es toquen ara. El sentit de les reivindicacions i del pensament de Catalunya ha anat penetrant canalitzat per l'amor en la consciència d'un nucli fort i nombros de parlamentaris. La veu de Catalunya pot ja deixar-se sentir nua, clara i neta. La tàctica seguida ha produït els seus naturals efectes. S'han esvaït molts recels. I de banda alguns elements doctrinaris adversos i respectables, tan sols queden en front de la nostra terra els seus enemics seculars com són els Royo Vilanova i els Emiliano Iglésias, però aquest, realment, ens honora molt en tenir-lo com adversari i ens fa un gran favor perquè ja tothom sap a què atènyer-se, tots el coneixen i fins la minoria radical el suporta però no li ha confiat la seva direcció presentment repulsiu dels elements del partit.

Continuaran les intervencions de l'Esquerra que fins ara han mantingut un destacat interès parla-

Assemblea Comarcal

ORDRE DEL DIA

1. Constitució de la Federació Comarcal.

2. El Comitè Comarcal constarà de cinc delegats. Queda ben entès que no en podran formar part dos delegats que pertanyin a una mateixa entitat.

3. Cada entitat presentarà al ple per mitjà dels seus delegats una llista de socis.

4. Les entitats representades dintre el ple comarcal tindran els següents vots: Un de Dret per cada Entitat, més un per cada vint-i-cinc socis.

5. El Comitè Comarcal estarà integrat per un president, un vicepresident, un secretari, un secretari-comptador i un caixer.

6. Així mateix caldrà que els elegits per formar part del Comitè Comarcal es posin d'acord amb el fi de senyalar les dates en les quals aquest Comitè s'haurà de reunir per tal de preparar un nou ple comarcal. La data d'aquest nou ple comarcal haurà d'ésser fixada pel ple primer, i un dels punts principals a tractar en aquest segon ple que cal tenir, és la tasca a fer més convenient per la comarca.

mentari. Les primeres iafortunades informacions d'En Lluhí i Vallèsca—que ja s'ha fet un nom—la clara i eloqüent concreció de pensament d'En Companys — sempre escoltat amb extraordinari interès — i l'“entrada a fons” d'ara de l'Humbert Torres, magnífica, han estat les primeres batalles que Catalunya guanya per a la grandesa de l'Espanya republicana tota.

Avui o demà ha de fer ús de la paraula l'Antoni Xirau, que ha realitzat una tasca formidable en el si de la Comissió constitucional. Cal després donar a conèixer Serra i Moret, Dencàs, Santaló, Albert de Quintana i els altres. En Companys els va avençant, segons convé a cada moment. I altres veus, d'altres llocs, s'aixequen també a favor de la nostra terra.

Es aquesta tasca de l'Esquerra Republicana de Catalunya que va néixer ahir i que sota l'empenta romàntica i grandiosa de l'Avi Macià — el nostre President — farà que triomfi en uns mesos, l'obra històrica d'uns segles.

X.